

Synshjelpemidler [Omarbeidet i sin helhet 8/2021, med unntak av tekst under overskriften Brillertil behandling og/eller forebygging av amblyopi] Sist endret 15.05.2024 se avsnitt merket med 5/24

Innledning Det kan gis stønad til hjelpemidler for å kompensere for nedsatt synsevne etter folketrygdloven kapittel 10, jf § 10-7 første ledd bokstav a). Slik stønad gis etter retningslinjer fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet, jf forskrift 15.04.1997 nr. 318 om stønad til hjelpemidler mv (hjelpemiddelforskriften) § 2 femte ledd. Nedenfor fremgår retningslinjene for stønad til slike synshjelpemidler. Avgrensning mot andre stønadsformer/tiltak som er regulert i annet regelverk [Endret 11/22] Det kan gis stønad til førerhund etter folketrygdloven kapittel 10, jf § 10-7 første ledd bokstav d) og hjelpemiddelforskriften § 4 jf rundskriv R10-07ACD punkt 3.2.4. Det kan gis stønad til lese- og sekretærhjelp for blinde og svaksynte etter folketrygdloven kapittel 10, jf § 10-7 første ledd bokstav e) og forskrift 15.04.1997 nr. 319 jf rundskriv R10-07E. Det kan gis stønad til tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde etter folketrygdloven kapittel 10, jf § 10-7 første ledd bokstav g) og forskrift 15.04.1997 nr. 321 jf rundskriv R10-07G. Det kan gis stønad til opplæringstiltak etter folketrygdloven kapittel 10, jf § 10-7 tredje ledd og hjelpemiddelforskriften § 6 jf rundskriv R10-07ACD punkt 3.2.2. Det er gitt bestemmelser om funksjonsassistanse i arbeidslivet i forskrift 11.12.2015 nr. 1598 (tiltaksforskriften) kapittel 6. Forskriften er gitt med hjemmel i arbeidsmarkedsloven. Databriller for bruk på arbeidsplass er arbeidsgivers ansvar å dekke. Ansvaret følger av forskrift 06.12.2011 nr. 1355 om organisering, ledelse og medvirkning. Forskriften er gitt med hjemmel i arbeidsmiljøloven. <https://lovdata.no/nav/rundskriv/v7-10-07acd> 5/19 16/06/2025, 19:52 brillertil barn). Vedlegg 7 til ftrl § 10-7 a, c, d samt annet og tredje ledd – Regler for særskilte hjelpemiddelgrupper - Lovdata Det kan gis stønad til brillertil barn etter forskrift 19.07.2022 nr. 1364 (forskrift om stønad til Det vises til nevnte regelverk for vurdering av rett til denne type stønad/tiltak. Generelle vilkår Medlemmer som har fått synsevnen/synsfunksjonen varig og vesentlig nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte, slik at funksjonsevnen i dagliglivet eller arbeidsevnen er vesentlig og varig nedsatt, kan få stønad til synshjelpemiddel, jf folketrygdloven § 10-7 første ledd bokstav a) jf § 10-5 og § 10-6 og hjelpemiddelforskriften § 1 og § 2. Det er et vilkår at synshjelpemiddelet er nødvendig og hensiktsmessig for å bedre funksjonsevnen/arbeidsevnen. Sakkyndig hjelp skal benyttes når det er tvil om forståelsen av diagnose, synsfunksjon eller om det aktuelle synshjelpemiddelet er nødvendig og hensiktsmessig for å avhjelpe synstapet. Sakkyndig kan være øyelege/annen legespesialist, synspedagog eller optiker. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig medisinsk dokumentasjon, skal øyelege/annen legespesialist konsulteres. Se for øvrig retningslinjene til folketrygdloven § 10-5, § 10-6 og § 10-8. Om synsevne Visusfunksjonen utgjør hovedkriteriet for kvalifisering til synshjelpemidler. Når visusfunksjonen er redusert til ca. 6/18 (0,33) på beste øye med beste korreksjon, vil de fleste få problemer med å lese avisskrift på vanlig leseavstand. Dette nivået er derfor valgt som kriterium på svaksynthet etter kapittel 10 og er også brukt som internasjonalt kriterium av Verdens helseorganisasjon (WHO). Selv om visusfunksjonen utgjør hovedkriteriet for kvalifisering til synshjelpemidler, må synsfunksjonen likevel ses på som en totalfunksjon der visus kun er et av flere elementer. Visus kan være bedre enn 6/18 (0,33) og likevel kan synsfeltdefekter samt en rekke andre delfunksjoner, f.eks. lesevisus dårligere enn 6/18 (0,33), nedsatt kontrastsyn, nedsatt adaptasjonsevne for lys/mørke, nedsatt mørkesyn og lysømfintlighet/blendingsfølsomhet, forårsake synsproblemer som kan avhjelpes med hjelpemidler. Når slike spesielle forhold er dokumentert/sannsynliggjort kan stønad gis selv om visus er bedre enn 6/18 (0,33). For stønad til briller, kontaktlinser og lysfilter, se kriteriene for synsevnen omtalt under overskriftene «Briller/kontaktlinser», «Filterbriller/filterkontaktlinser», «Generell informasjon om briller/kontaktlinser og filterbriller/filterkontaktlinser» og «Briller til behandling og/eller forebygging av amblyopi». Svaksyntoptikk Med svaksyntoptikk menes hjelpemidler som gir optiske effekter som den synshemmede trenger for å kunne utføre daglige oppgaver. Eksempler på hjelpemidler som dekkes er luper, luperbriller, kikkerter, kikkertbriller o.l. <https://lovdata.no/nav/rundskriv/v7-10-07acd> 6/19 16/06/2025, 19:52 Vedlegg 7 til ftrl § 10-7 a, c, d samt annet og tredje ledd – Regler for særskilte hjelpemiddelgrupper - Lovdata Som svaksyntoptikk regnes også forstørrende nærbrille når det på grunn av svaksyntheten er behov for et nærtilllegg (differanse i styrke mellom avstands- og nærbrille) på + 5 dioptrier eller sterkere. Det gis ikke stønad til luper med styrke mindre enn 5 dioptrier. Det gis heller ikke stønad til lupelamper med styrke mindre enn 3 dioptrier. Prismebriller, briller og kontaktlinser for vanlige brytningsfeil regnes ikke som svaksyntoptikk. Elektronoptiske hjelpemidler Med elektronoptiske hjelpemidler menes hjelpemidler som er konstruert på en slik måte at både elektronisk og optisk teknologi benyttes sammen, f.eks. lese-tv. Vanligvis vil elektronoptiske hjelpemidler benyttes av synshemmede som ikke oppnår tilfredsstillende funksjonsevne med optikk. Stativ/bord som er særskilt utviklet for å plassere en lese-tv på, kan dekkes. Lysskjerming og belysningsutstyr

Lysskjerming: Lystette gardiner og annen lysskjerming er vanlig å anskaffe for allmennheten uavhengig av nedsatt synsfunksjon. Det gis ikke stønad til slike produkter. Belysning: Den teknologiske utviklingen har ført til at belysning som det er vanlig for allmennheten å anskaffe har LED-teknologi med mulighet for høy styrke og dimming, noe som også kan avhjelpe for nedsatt synsfunksjon. Belysning dekkes derfor i hovedsak ikke. Det kan unntaksvis gis stønad til belysning dersom utstyret er spesielt egnet til å avhjelpe nedsatt synsfunksjon, og dette utstyret ikke er vanlig å anskaffe for personer med normal synsfunksjon til dette formålet. Ved sterkt nedsatt adaptasjonsevne eller mørkesyn eller ved særlig sterkt lysbehov som følge av sykdom/skade i øyet eller synsbanen, kan det gis stønad til tilrettelagt allmennbelysning. Det forutsettes at tiltak som rehabilitering av boligen med lysere materiale for å skape kontraster og lysskjerming av vinduer, er ivarettatt før det kan vurderes stønad til tilrettelagt allmennbelysning. Punktbelysning kan gis for bruk ved unormal kort leseavstand eller ved behov for ekstra oppgavebelysning ut over det som forventes for alder. Stønad til lykt kan gis ved vesentlig og varig nedsatt mørkesyn (nattblindhet). Mobilitetshjelpemidler Svaksynte og blinde som har nedsatt evne til forflytning og orientering kan få mobilitetshjelpemidler. Disse kan lette forståelsen av et miljø, styrke hukommelsen om innlærte gangruter og reisemåter mv. og på den måten utvide/utvikle evnen til selvstendighet. Eksempler på mobilitetshjelpemidler som dekkes er mobilitetsstokk, lydfyr og GPS. <https://lovdata.no/nav/rundskriv/v7-10-07acd> 7/19 16/06/2025, 19:52 Avspillere/opptakere Vedlegg 7 til ftrl § 10-7 a, c, d samt annet og tredje ledd – Regler for særskilte hjelpemiddelgrupper - Lovdata Spesiallagde Daisyspillere (Digitalt Audiobasert InformasjonsSYstem) og spesiallagde diktafoner kan dekkes dersom det er nødvendig og hensiktsmessig for å bedre funksjonsevnen i dagliglivet og vedkommende ikke kan bruke vanlige brunevarer. Datautstyr og mobiltelefoner Se rundskriv R10-07ACD punkt 3.4. Der omtales blant annet leselist, skjermleser/skjermstyring til syntetisk tale, apper og programvare. Skjermlesningsprogram i form av app kan dekkes som tilskudd dersom prisforhandlet programvare ikke dekker behovet. Ergonomisk utstyr Det kan gis stønad til ergonomisk utstyr dersom utstyret er spesielt egnet til å avhjelpe nedsatt synsfunksjon, og dette utstyret ikke er vanlig å anskaffe for personer med normal synsfunksjon til dette formålet. Mye ergonomisk utstyr er vanlig for alle å anskaffe uavhengig av funksjonstap, slik som høyderegulerbare stoler og pulter. Dette dekkes derfor ikke. Ergonomisk utstyr på arbeidsplassen vil i de fleste tilfeller være arbeidsgivers ansvar, se folketryktdoven § 10-8. Skolen/barnehagen har ansvaret for vanlig høyderegulerbare pulter og vanlige stoler/kontorstoler som sikrer eleven en god sittestilling. Ansvaret presiseres nærmere i rundskrivet til § 10-8. Brillor/kontaktlinser Historikk I tidligere rundskriv fra Rikstrygdeverket var det gitt en uttømmende liste for når det kunne gis stønad til briller og kontaktlinser. I TRR-1999-4222 uttalte Trygderetten følgende om dette: «Rikstrygdeverket er ikke delegert myndighet til å gi uttømmende regler, og de tilfeller som er nevnt i Rikstrygdeverkets rundskriv kan ikke uten videre uttømmende regulere de tilfeller hvor stønad til kontaktlinser kan ytes.» På bakgrunn av blant annet denne kjennelsen ble følgende tilføyelse tatt inn i rundskrivet: «I spesielle tilfeller kan det gis stønad til kontaktlinser/briller når det foreligger annen alvorlig øyesykdom dersom anskaffelsen medfører en ikke ubetydelig merutgift for medlemmet.» I TRR-2005-3373 viste retten på ny til at Rikstrygdeverket i sitt rundskriv ikke kunne gi en uttømmende liste over når det forelå rett til stønad, men påpekte samtidig at oppstillingen måtte ses på som uttrykk for hvor alvorlige tilstander som måtte foreligge for at stønad kunne <https://lovdata.no/nav/rundskriv/v7-10-07acd> 8/19 16/06/2025, 19:52 Vedlegg 7 til ftrl § 10-7 a, c, d samt annet og tredje ledd – Regler for særskilte hjelpemiddelgrupper - Lovdata gis. Retten uttalte også at det ikke var rettslig grunnlag for å fastsette tilleggsvilkår i form av at det aktuelle hjelpemiddelet måtte innebære en ikke ubetydelig merutgift for medlemmet. Trygderetten har i flere kjennelser gitt uttrykk for at spørsmålet om det kan gis stønad til briller og kontaktlinser vil bero på en konkret vurdering av om lovens vilkår er oppfylt: TRR-1999-4222: «Etter rettens syn må det avgjørende for om det skal gis stønad til kontaktlinser være hvilken alvorlighetsgrad synsfeilen har og dermed hvilken funksjonsnedsettelse som det er tale om.». TRR-2004-3253: «Det avgjørende må være om vilkårene i lov og forskrift er oppfylt, dvs. tilstandens alvorlighet og dens betydning for NNs fungering.». Dette viser at det hele tiden har vært en restriktiv praksis for å gi stønad til briller og kontaktlinser. Trygderetten har i flere saker uttalt at avgjørelsen må bero på en konkret vurdering av om vilkårene i lov og forskrift er oppfylt, og hvor synsfeilens alvorlighet og dennes betydning for funksjonsevnen står sentralt. Avgrensning mot annet regelverk [Tilføydd 11/22] Det kan gis stønad til briller til barn etter forskrift 19.07.2022 nr. 1364 (forskrift om stønad til briller til barn). Det kan gis stønad til briller / kontaktlinser til personer som har eller kan utvikle amblyopi, etter retningslinjer gitt i eget avsnitt nedenfor om «Briller til behandling og / eller forebygging av amblyopi». Gjeldende retningslinjer [Endret 2/22, 11/22] En stor andel av

befolkningen har behov for synskorrigerende som følge av brytningsfeil (nærsynthet, langsynthet og skjeve hornhinner) eller normale aldersforandringer i øyet. Det anses derfor som vanlig i befolkningen å anskaffe briller og kontaktlinser for korrigerende av denne typen synsfeil. Det ligger utenfor formålet med stønad som gis etter folketrygdloven å dekke slike utgifter. Det gis derfor ikke stønad til slike briller / kontaktlinser. Det kan gis stønad til et medlem som har sykdom, skade eller lyte som påvirker synsevnen i en slik grad at det medfører vesentlig og varig nedsatt funksjonsevne, I slike tilfeller gis det stønad dersom vedkommende har behov for briller eller kontaktlinser som det ikke er vanlig i befolkningen å anskaffe. For å avgjøre om synsevnen er nedsatt i et slikt omfang at funksjonsevnen er vesentlig nedsatt, må det gjøres en individuell vurdering basert på medisinsk faglig dokumentasjon og funksjonsbeskrivelse. Det må fremgå hvor alvorlig synsfeil medlemmet har og hvordan denne påvirker funksjonsevnen. Kravet til svaksynthet som nevnt under overskriften «Om synsevne» benyttes ikke som kriterium for innvilgelse av stønad til briller og kontaktlinser. <https://lovdata.no/nav/rundskriv/v7-10-07acd> 9/19 16/06/2025, 19:52 oppfylt: Vedlegg 7 til ftrl § 10-7 a, c, d samt annet og tredje ledd – Regler for særskilte hjelpemiddelgrupper - Lovdata Nedenfor følger eksempler på tilstander hvor vilkårene for rett til stønad vil kunne være Afaki: kunstig linse er ikke satt inn etter operasjon for grå stær
Linseluksasjon: tilstander hvor øyelinsen har løsnet, f.eks. ved Marfans syndrom Keratokonus Dette er ikke en uttømmende liste. Eksempelene gir imidlertid uttrykk for hvor alvorlige tilstander som må foreligge for at stønad kan gis. Som det fremgår over, gis det imidlertid ikke stønad i disse tilfellene dersom medlemmet får dekket sitt behov for synskorrigerende ved hjelp av briller / kontaktlinser som det er vanlig i befolkningen å anskaffe. Briller skal alltid vurderes først som korreksjonsform. Dersom det dokumenteres at kontaktlinser gir vesentlig bedre visus og/eller synsfunksjon enn briller, kan det gis stønad til kontaktlinser. Det kan også gis stønad til kontaktlinser dersom det foreligger medisinsk årsak til at medlemmet ikke kan bruke briller. Spesiellkontaktlinser kan gis dersom det fra sakkyndig dokumenteres at behovet ikke kan dekkes tilstrekkelig med briller eller standard myke kontaktlinser. Det kan unntaksvis gis stønad til både briller og kontaktlinser når medlemmet av medisinske årsaker må kunne veksle mellom disse eller benytte dem samtidig. Funksjonsbeskrivelse må fremgå av søknaden. Okklusjonslinse eller briller for okkludering av et øye kan unntaksvis tilstås for å avhjelpe dobbeltsyn. Det er et krav at andre tiltak, som f.eks. prismen/øyelapp, ikke avhjelper vanskene i tilstrekkelig grad. Irislinse – se rundskriv R10-071. Filterbriller/filterkontaktlinser [Endret 2/22] Med filterbriller/filterkontaktlinser forstås løsninger med kantfiltre som blokkerer alt lys under en gitt bølgelengde (minimum 450 nm) og slipper gjennom alt lys over samme bølgelengde. Filtre som demper eller fjerner andre deler av det synlige spekteret enn det kantfiltrene gjør, kan også regnes som filterbriller i denne sammenheng. De nevnte filterglassene kan ha tilleggsegenskaper som polarisasjon og fargeskiftende (fotokromatisk) effekt. Krav for stønad til filtre er at det aktuelle filteret er spesielt egnet til å avhjelpe den reduserte synsfunksjonen, og at typen filter ikke er vanlig å anskaffe for personer uten nedsatt syn. Lyse filter som for eksempel 400 nm og ND20, solbriller (med eller uten polarisering) og vanlige fargeskiftende brilleglass regnes ikke som filterbriller i denne sammenheng. Lyse filter, vanlige solbriller av god kvalitet (med eller uten polarisering) og vanlig fargeskiftende brilleglass må være utprøvd før det prøves ut filterbriller/filterkontaktlinser. Dersom disse løsningene dekker behovet, dekkes ikke filterbriller/filterkontaktlinser. <https://lovdata.no/nav/rundskriv/v7-10-07acd> 10/19 16/06/2025, 19:52 Vedlegg 7 til ftrl § 10-7 a, c, d samt annet og tredje ledd – Regler for særskilte hjelpemiddelgrupper - Lovdata Det kan gis stønad til filterbriller/ filterkontaktlinser dersom sykdom/skade i øyet eller synsbanen har ført til unormal sterk grad av lysømfintlighet eller sterkt nedsatt kontrastsyn, som gir synsnedsettende blending i form av nedsatt visus, kontrastsensitivitet eller adaptasjonsevne (tilvenning til ulike lysforhold). Dette gjelder også ved sterk lysømfintlighet ved tørre øyne. Funksjonsbedringen ved bruk av filterbriller/ filterkontaktlinser må dokumenteres. Ved sterkt nedsatt kontrastsyn må sakkyndig kunne vise til kontrastsynstest som dokumenterer dette. Det må dokumenteres objektiv eller subjektiv bedring av kontrastsynet ved bruk av filter, ved å beskrive effekten av filteret for brukers synsfunksjon. Det er en forutsetning for stønad at filterbriller bidrar til at bruker kan nyttiggjøre seg sin synsrest. Valg av filterbrille skal være av rimeligste hensiktsmessige løsning. Det skal for eksempel alltid vurderes om fitover kan dekke behovet i tilstrekkelig grad. Flerstyrke filterbriller kan unntaksvis dekkes. Det må dokumenteres et medisinsk og funksjonsmessig behov for denne løsningen. Filterbriller som forebygger og/eller behandler sykdom eller symptomer ved sykdom dekkes ikke. Det gis for eksempel ikke stønad til filterbriller for å forebygge migreneanfall og for å dempe plager som følger av et slikt anfall eller for å avhjelpe ubehagsblending ved tørre øyne. I slike sammenhenger er filterbrillene å regne som et hjelpemiddel for behandling. Generell informasjon om briller/ kontaktlinser og filterbriller/filterkontaktlinser [Endret 2/22, 8/23] Det kan gis stønad til

behandlinger på glassene i form av antirefleks og herding. Det gis ikke stønad til behandlinger på brilleglassene som for eksempel antidugg, farge, fargeskiftende glass, antistatiske glass og ekstra uv-beskyttelse. Det kan gis stønad til gjenanskaffelse når tidligere utlevert brille/linse/filterbrille ikke lenger dekker behovet og vilkårene for rett til stønad fortsatt er oppfylt. Dersom behovet for ny brille/filterbrille skyldes endring i synet, må ny brille/filterbrille gi en vesentlig bedring av visus og/eller synsfunksjonen sammenlignet med den opprinnelige brillen/filterbrillen. Til brukere som fyller vilkårene for å få stønad til briller/kontaktlinser/filterbriller kan det også gis stønad til gjenanskaffelse dersom brillene eller kontaktlinsene er ødelagt eller mistet. Ved ødelagte briller skal alltid reparasjon vurderes først. Dersom prisen for gjenanskaffelse er høyere enn utgifter til reparasjon skal brillen repareres. Utgifter til reparasjoner under 200,-, dekkes ikke. Det kan gis stønad til tilpasning av brillen begrenset oppad til 300 kroner. Med tilpasning av brillen menes tilpasning av innfatningen, hvor tilpasning av stengene bak ørene, tilpasning av neseputer, justering av vinkel mellom front og stenger, og justering av krumning på <https://lovdata.no/nav/rundskriv/v7-10-07acd> 11/19 16/06/2025, 19:52 Vedlegg 7 til ftrl § 10-7 a, c, d samt annet og tredje ledd – Regler for særskilte hjelpemiddelgrupper - Lovdata innfatningen inngår. Dekning av utgifter til brilleteilpasning inngår som en del av stønadsbeløpet og dekker tilpasninger i hele innfatningens levetid. Stønadsbeløpet for brilleinnfatning fremgår av oversikten for satser på nav.no. I helt spesielle tilfeller der det av sakkyndig er dokumentert at brukeren ikke kan benytte vanlig brilleinnfatning, men må benytte innfatning som er spesiallaget/spesialtilpasset, kan utgiftene til brilleinnfatning dekkes fullt ut. Dette gjelder ikke filterbrilleinnfatning med sidebeskyttelse. Ordinær synsundersøkelse, kontaktlinsetilpasning og kontaktlinsekontroll dekkes ikke. Utgifter til ekstra tidsbruk ved nytilpasning og retilpasning av stønadsberettigede kontaktlinser kan dekkes med maksimalt 1200 kroner pr time. Det skal i søknaden spesifiseres reelt medgått tidsbruk, hva som inngår i tiden og hvor mye søkeren selv har betalt for synsundersøkelse, kontaktlinsetilpasning og kontaktlinsekontroll. Fakturagebyr og utgifter til frakt, herunder porto for rekommanderte sendinger, dekkes ikke. Når hjelpemiddelsentralen ber leverandøren sende briller og/eller kontaktlinser direkte til brukeren dekkes likevel fraktkostnadene. Det gis ikke stønad til etui, reservebriller, solbriller, sportsbriller eller rensesvæske. Sportsbrille kan likevel, for de som er under 26 år, gis som hjelpemiddel der behovet er knyttet til trening/aktivisering eller lek og sportsaktivitet. Se hjelpemiddelforskriften § 2 tredje ledd som oppstiller vilkårene for rett til slik stønad. For vilkår ved synsnedsettelsen og krav til vesentlighet, se punkt Briller/kontaktlinser. Briller til forebygging eller behandling av amblyopi Gjelder fra 01.03.2020. Erstatte tidligere ordning «Briller til barn/ungdom under 18 år». [Endret 05/24] Amblyopi er redusert synsskarphet (visus) uten at man ved vanlig klinisk undersøkelse kan finne en synlig, organisk årsak til synssvekkelsen. Formålet med forebygging og behandling av amblyopi er å sikre og oppnå en normal utvikling av synsfunksjon når synsapparatet fortsatt har et utviklingspotensial. Medlemmer som står i fare for å utvikle, eller som har utviklet amblyopi, kan søke om stønad under denne ordningen. Ordningen gjelder ved kjøp av briller. Synet regnes som ferdig utviklet før 10 års alder, og behovet for briller til forebygging og behandling vil etter dette som regel opphøre. Briller til forebygging av amblyopi gis kun til medlemmer under 10 år. Briller til behandling av amblyopi kan gis uavhengig av alder. Vilkår [Endret 05/24] Generelle vilkår <https://lovdata.no/nav/rundskriv/v7-10-07acd> 12/19 16/06/2025, 19:52 [Tilføyd 5/24] Vedlegg 7 til ftrl § 10-7 a, c, d samt annet og tredje ledd – Regler for særskilte hjelpemiddelgrupper - Lovdata Det er et vilkår for stønad at briller er nødvendige for å forebygge eller behandle amblyopi. Søknader skal begrunnes av autorisert optiker med rekvireringsrett for diagnostiske øyedråper eller øyelege. I synsundersøkelsen bør visustavle med logMAR oppbygging benyttes. Cycloplegisk refraksjon bør gjennomføres. Ved manifest strabisme skal denne utmåles. Ordinære vilkår [Endret 05/24] Ordinære vilkår gjelder for medlemmer under 10 år. Briller kan gis til både forebygging og behandling når kriterier for ordinære vilkår er oppfylt. Synsundersøkelse og begrunnelse som dokumenterer behovet for briller må være utført før medlemmet fylte 10 år. Ett eller flere av kriteriene nedenfor må være oppfylt for at det skal foreligge stønadsrett. Det kan ikke gis stønad til briller med en lavere styrke enn det som fremgår av kriteriene. Dette gjelder selv om cycloplegisk refraksjon er høyere enn styrken som gis i brillen. Kriterier Astigmatisme: $\geq 1,50$ D Bilateral hypermetropi: $\geq 4,00$ D Anisometropi: $\geq 1,00$ D Manifest strabisme Særskilte vilkår [Endret 05/24] Særskilte vilkår gjelder uavhengig av alder. Medlemmer over 10 år, og medlemmer under 10 år som ikke oppfyller kriterier for ordinære vilkår, må søke på særskilte vilkår. Optiker eller øyelege må begrunne og dokumentere hvorfor behandling av amblyopi er nødvendig. I begrunnelsen må amblyogene risikofaktorer beskrives, og vesentlig bedring i synsskarphet (visus) over tid må dokumenteres. I en vurdering av om det foreligger et behov for briller til behandling av amblyopi, er det hovedsakelig graden av bedring i synsskarphet (visus), ved daglig bruk av briller med riktig

styrke over tid, som legges til grunn. I tilfeller hvor visus er redusert og det ikke foreligger historikk på visus, kan det gis stønad når det søkes om briller til behandling for første gang. Dersom undersøkelser kan utføres, skal det fremlegges resultater fra følgende undersøkelser: Cycloplegisk refraksjon <https://lovdata.no/nav/rundskriv/v7-10-07acd> 13/19 16/06/2025, 19:52 Visus Vedlegg 7 til ftrl § 10-7 a, c, d samt annet og tredje ledd – Regler for særskilte hjelpemiddelgrupper - Lovdata Utmåling av strabisme Godkjent stereotest Det kan ikke gis stønad til briller eller kontaktlinser etter avsluttet amblyopibehandling. Kontaktlinser [Tilføyd 05/24, endret 5/24-2]

Dersom medlemmet av medisinske årsaker ikke kan bruke briller, kan det unntaksvis gis stønad til kontaktlinser. Dette kan for eksempel være tilfelle ved nystagmus, særlig stor brytningsfeil eller særlig stor forskjell i brytningsfeil mellom øynene (anisometropi). Ved brytningsfeil må ett av følgende kriterier være oppfylt: Brytningsfeil $\geq 6,00$ D Anisometropi $\geq 3,00$ D Etter en individuell vurdering kan det gis stønad til dekning av utgifter til rimeligste hensiktsmessige kontaktlinser for inntil 6 måneder om gangen. Det kan gis stønad til briller og kontaktlinser når det av medisinske årsaker er nødvendig å veksle mellom disse eller benytte dem samtidig. Stønadsrett til nye kontaktlinser innenfor perioden på 6 måneder forutsetter en endring i linsestyrke på minst ett av øynene $\geq \pm 0,5$ dioptrier, i enten sfærisk styrke eller cylinderstyrke. Det kan ikke gis stønad til kontaktlinser som er ødelagt eller mistet. Kvittering for kjøp av kontaktlinser må vedlegges søknaden. Av Folketrygdloven § 22-13, fremgår det at krav om refusjon må settes fram innen seks måneder etter at kravet tidligst kunne vært satt fram. Fristen på seks måneder starter å løpe fra kvitteringsdatoen. Stønadstyper [Endret 05/24] Når vilkår for stønad er oppfylt gis det stønad til briller etter faste stønadssatser, eller til et individuelt beløp. Behandlingsbriller Sats 1 og 2 [Endret 05/24, 5/24-2] Stønadstypene sats 1 og sats 2 gis etter kriterier for sfærisk styrke eller cylinderstyrke: Sats 1: Sfærisk styrke på minst ett glass $\leq 3,75$ D eller cylinderstyrke på minst ett glass $\leq 3,75$ <https://lovdata.no/nav/rundskriv/v7-10-07acd> 14/19 16/06/2025, 19:52 Vedlegg 7 til ftrl § 10-7 a, c, d samt annet og tredje ledd – Regler for særskilte hjelpemiddelgrupper - Lovdata Sats 2: Sfærisk styrke på minst ett glass $\geq 4,00$ D $\leq 6,0$ D Behandlingsbrille individuelt beløp [Endret 8/23, 05/24, 5/24-2] Stønadstypen individuelt beløp gis etter kriterier for sfærisk styrke, cylinderstyrke eller addisjon. Kriterier Sfærisk styrke på minst ett glass $\geq 6,25$ D Cylinderstyrke på minst ett glass $\geq -4,00$ D Addisjon $\geq +0,75$ D Beregningen av individuelt stønadsbeløp baseres på et pristilbud fra optiker. Nav gir stønad til rimeligste hensiktsmessige briller. Behandlinger på brilleglassene som for eksempel antidugg, farge, fargeskiftende glass, antistatiske glass og ekstra UV-beskyttelse skal derfor ikke inngå i pristilbudet. Stønad til innfatning er begrenset opptil stønadssatsen som kommer frem av oversikten over satser på nav.no. Dersom pristilbudet ikke er i samsvar med kravet til at rimeligste hensiktsmessige behandlingsbrille skal velges, vil NAV på selvstendig grunnlag fastsette individuelt beløp. Stønad til brilleteilpasning er begrenset oppad til 300 kroner. Med tilpasning av brillen menes tilpasning av innfatningen, hvor tilpasning av stengene bak ørene, tilpasning av neseputer, justering av vinkel mellom front og stenger, og justering av krumning på innfatningen inngår. Dekning av utgifter til brilleteilpasning inngår som en del av stønadsbeløpet og dekker tilpasninger i hele innfatningens levetid. Nye komplette briller [Endret 05/24, 5/24-2] Når det er nødvendig med en ny behandlingsbrille må ny søknad fremsettes. Stønadsrett forutsetter at briller fortsatt er nødvendige til forebygging eller behandling av amblyopi. Det er alltid den rimeligste hensiktsmessige løsningen som skal velges, og reparasjon og bytte av deler skal derfor alltid vurderes først. Stønadsrett til nye komplette briller foreligger i følgende tilfeller: Når det er behov for å bytte begge glassene på grunn av endring i brillestyrke. Dette forutsetter en endring i brillestyrke $\geq \pm 0,5$ dioptrier på hvert av glassene, i enten sfærisk styrke eller cylinderstyrke. Når brillen er mistet Når brillen er ødelagt Nye komplette briller dekkes i tilfeller hvor begge glassene er ødelagte, og i tilfeller hvor innfatningen ikke kan repareres. Når brillen har blitt for liten. <https://lovdata.no/nav/rundskriv/v7-10-07acd> 15/19 16/06/2025, 19:52 Vedlegg 7 til ftrl § 10-7 a, c, d samt annet og tredje ledd – Regler for særskilte hjelpemiddelgrupper - Lovdata Behov for nye komplette briller skal som hovedregel ha grunnlag i en ny synsundersøkelse som er utført av optiker eller øyelege. For medlemmer under 10 år som oppfyller kriterier for ordinære vilkår, kan dokumentasjonen i tidligere søknader legges til grunn, forutsatt at en synsundersøkelse utført for mindre enn ett år siden er tilgjengelig. For medlemmer over 10 år, og medlemmer under 10 år som ikke oppfyller kriterier for ordinære vilkår, kan dokumentasjonen i tidligere søknader legges til grunn, forutsatt at en synsundersøkelse utført for mindre enn 6 måneder siden er tilgjengelig. Reparasjon eller bytte av deler [Endret 05/24, 5/24-2] Reparasjon eller bytte av deler skal alltid vurderes før det søkes om en ny komplett brille. Stønadsrett til reparasjon eller bytte av deler forutsetter at briller fortsatt er nødvendige til forebygging eller behandling av amblyopi. Behovet skal som hovedregel ha grunnlag i en ny synsundersøkelse som er utført av optiker eller øyelege. Unntak fra krav om ny synsundersøkelse

som er gitt for nye komplette briller gjelder også ved reparasjon eller bytte av deler.. Stønadsrett til bytte av glass på grunn av endring i brillestyrke, forutsetter en endring i brillestyrke $\geq \pm 0,5$ dioptrier på glasset som må byttes, i enten sfærisk styrke eller cylinderstyrke. Reparasjon eller bytte av deler skal utføres når utgiften til dette er lavere enn aktuell sats. Utgiftene dekkes da opptil størrelsen på den aktuelle satsen. For behandlingsbriller gitt etter individuelt beløp skal reparasjon eller bytte av deler utføres når dette utgjør lavere kostnad enn ny komplett brille. Stønad til reparasjon eller bytte av innfatning er begrenset opptil stønads satsen som kommer frem av oversikten over satser på nav.no. Utgifter til reparasjon eller bytte av deler under 200 kroner dekkes ikke. Utbetaling av stønadsbeløpet ved reparasjon eller bytte av deler utføres på grunnlag av kvittering. Kvittering må vedlegges søknaden. Av Folketrygdloven § 22-13, fremgår det at krav om refusjon må settes fram innen seks måneder etter at kravet tidligst kunne vært satt fram. Fristen på seks måneder starter å løpe fra kvitteringsdatoen. Utbetaling [Tilføyd 05/24] Stønad til medlemmer under 18 år utbetales til foresatt/verge som har undertegnet søknaden. Utbetalingen sendes til kontonummeret som mottaker har registrert hos NAV. <https://lovdata.no/nav/rundskriv/v7-10-07acd> 16/19 16/06/2025, 19:52 Vedlegg 7 til ftrl § 10-7 a, c, d samt annet og tredje ledd – Regler for særskilte hjelpemiddelgrupper - Lovdata Stønadmottakere står fritt til å velge optikerbutikk, og kan for egen regning velge dyrere briller enn stønadsbeløpet man er kvalifisert for. Følgende kommer frem av oversikten over satser på nav.no: Størrelsen på sats 1 og sats 2 Størrelsen for sats på innfatning Øvrig [Endret 05/24] Utgifter til synsundersøkelse, myopikontroll, kontaktlinsetilpasning, opplæring i bruk av kontaktlinser og kontaktlinsekontroller dekkes ikke. Fakturagebyr og utgifter til frakt, herunder porto til rekommanderte sendinger dekkes heller ikke. Det gis ikke stønad til kontaktlinser til sport og fritidsaktiviteter, reservebriller, solbriller, sportsbriller, svømmebriller, lesebriller, databriller, nattlinser, etui, rensevæske o.l.